

การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตไม้กวาดก้านมะพร้าวผลิตภัณฑ์จากสมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พัชรินทร์ ฉัตรสุวรรณยิ่ง
คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรมมีการเพาะปลูกพืช ผัก ผลไม้เป็นจำนวนมาก มีการจำหน่ายเป็นพืช ผัก ผลไม้สด และสินค้าแปรรูป จัดจำหน่ายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ แต่หากจะกล่าวถึงผลไม้ไทยที่มีการส่งออกข้อมูลจากกระทรวงพาณิชย์ ปี 2564 พบว่าผลไม้ที่ส่งออกไปมากที่สุด 5 อันดับ คือ 1.ทุเรียน 2.ลำไย 3.มังคุด 4.มะพร้าวอ่อน 5.มะม่วง จากผลไม้ที่กล่าวมาทั้ง 5 ชนิดนั้น พบว่ามะพร้าวถือได้ว่าเป็นพืชชนิดหนึ่งที่มีการเพาะปลูกทั่วประเทศทุกภูมิภาคในประเทศไทย ข้อมูลจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2564 พบว่าในเขตพื้นที่ภาคกลางมีเนื้อที่ในการเพาะปลูกมะพร้าวสูงที่สุด รองลงมาคือภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยกลุ่มสมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นอีกหนึ่งกลุ่มชุมชนที่นำผลผลิตจากมะพร้าวนำมาผลิตเป็นไม้กวาดก้านมะพร้าว โดยจากการลงพื้นที่สัมภาษณ์และสังเกตการณ์ทราบปัญหาที่สมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าวประสบอยู่ คือ ไม่มีการบันทึกต้นทุนการผลิตและรายได้จากการขาย ราคาของผลิตภัณฑ์ทางกลุ่มสมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าวเป็นผู้กำหนดขึ้นมาเอง โดยไม่มีหลักทฤษฎีที่เหมาะสม ทั้งนี้เมื่อไม่มีการจัดทำบัญชีต่างๆ จึงทำให้ไม่ทราบว่าการดำเนินการได้กำไรหรือขาดทุน ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาวิจัย ต้นทุนและผลตอบแทนในการดำเนินธุรกิจของกลุ่มแปลงใหญ่มะพร้าว โดยจะเข้าไปศึกษาต้นทุนการผลิต รายได้และผลตอบแทนจากการดำเนินงาน เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนและผลตอบแทนต่างๆ ของกลุ่มสมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดราคาขายที่เหมาะสม รวมถึงทราบต้นทุนที่ถูกต้องชัดเจนสามารถนำข้อมูลต่างๆ ไปวางแผนในการดำเนินธุรกิจได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนในการผลิตไม้กวาดก้านมะพร้าว ผลิตภัณฑ์จากสมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการผลิตไม้กวาดก้านมะพร้าว ผลิตภัณฑ์จากสมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

- ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ สมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทั้งหมดจำนวน 11 คน
- เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตการณ์ โดยแบ่งคำถามออกเป็น 3 ส่วน คือ
ส่วนที่ 1 คำถามทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำไม้กวาดก้านมะพร้าว
ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตไม้กวาดก้านมะพร้าว ได้แก่ ค่าวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการผลิต
ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับรายได้และผลตอบแทนจากการผลิตไม้กวาดก้านมะพร้าว

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 คำถามทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ประสบการณ์ในการทำไม้กวาดก้านมะพร้าว พบว่าข้อมูลทั่วไปของสมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 63.64 ช่วงอายุที่มากที่สุด คือ 51-60 ปี คิดเป็นร้อยละ 36.37 รองลงมา คือ ช่วงอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.27 ระดับการศึกษามากที่สุด คือ มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. คิดเป็นร้อยละ 45.46 และมีประสบการณ์การทำไม้กวาดก้านมะพร้าวมากที่สุด คือ มากกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 63.63

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตไม้กวาดก้านมะพร้าว ได้แก่ ค่าวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง ค่าวัตถุดิบทางตรงจากการสัมภาษณ์สมาชิกทั้ง 11 ท่านให้ข้อมูลว่าใน 1 เดือน สามารถทำไม้กวาดก้านมะพร้าวได้ 300 อัน ในการผลิตไม้กวาดก้านมะพร้าวนั้นมีต้นทุนวัตถุดิบทางตรง คือ ทางมะพร้าว ไม้ไผ่ และเส้นพลาสติก

วัตถุดิบทางตรง	ปริมาณที่ใช้	ต้นทุนต่อหน่วย (บาท)
ทางมะพร้าว	800 กรัม	22.40
ไม้ไผ่	1 อัน	6
เส้นพลาสติก	0.25 ซีด	2.60
รวม		31.00

ค่าแรงงานทางตรงจากการสัมภาษณ์สมาชิกทั้ง 11 ท่านให้ข้อมูลว่าไม่ได้มีการคิดค่าแรงในการผลิต ผู้วิจัยจึงใช้ค่าแรงงานขั้นต่ำในการคำนวณโดยในปี 2566 ค่าแรงงานขั้นต่ำของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คือ 335 บาทต่อวัน หรือ 41.88 บาทต่อชั่วโมง ในการทำไม้กวาดก้านมะพร้าวจะมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอน	ระยะเวลาในการผลิต	ค่าแรงเฉลี่ย
แยกก้านมะพร้าว	1 นาที	0.70
ทำไม้กวาด	5 นาที	3.49
ถักไม้กวาด	30 นาที	20.94
ล้างไม้กวาดออก	20 นาที	14.00
รวม		39.13

ต้นทุนในการผลิตไม้กวาดก้านมะพร้าวต่อเดือน

หลักการคำนวณ	ปริมาณที่ผลิต/เดือน	ต้นทุนในการผลิต/อัน	ต้นทุนในการผลิตต่อเดือน
ตามหลักการบัญชี	300	70.13	21,039.00
ตามต้นทุนที่ผู้ผลิตคำนวณ	300	31.00	9,300.00

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับรายได้และผลตอบแทน

ปัจจุบันทางสมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลิตไม้กวาดก้านมะพร้าวได้ 300 อันต่อเดือน โดยมีราคาขายอันละ 65 บาท

ปริมาณที่ผลิตต่อเดือน	ราคาขายต่ออัน	รวมรายได้ต่อเดือน
300	65	19,500

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ จากการผลิตไม้กวาดก้านมะพร้าว

หลักการคำนวณ	รายได้ต่อเดือน	ต้นทุนในการผลิตต่อเดือน	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ
ตามหลักการบัญชี	19,500.00	21,039.00	-1,539.00
ตามต้นทุนที่ผู้ผลิตคำนวณ	19,500.00	9,300.00	10,200.00

อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อต้นทุน และอัตรากำไร (ขาดทุน) ต่อยอดขายสุทธิของไม้กวาดก้านมะพร้าว

หลักการคำนวณ	อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อต้นทุน	อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อยอดขายสุทธิ
ตามหลักการบัญชี	(7.32)	(7.89)
ตามต้นทุนที่ผู้ผลิตคำนวณ	109.68	52.31

การอภิปรายผล

ในการผลิตไม้กวาดก้านมะพร้าวจากสมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีวัตถุดิบทางตรง ที่ใช้ในการผลิต 3 ชนิด ประกอบด้วย ก้านมะพร้าว ไม้ไผ่ และเส้นพลาสติก พบว่าไม้กวาดก้านมะพร้าว 1 อัน มีต้นทุน 31.00 บาท ส่วนค่าแรงงานทางตรงผู้ผลิตยังไม่ได้มีการคำนวณต้นทุนในส่วนนี้ เนื่องจากว่าเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และเป็นการรวมกลุ่มกันทำกิจกรรมเพื่อความสามัคคีในชุมชน แต่หากคำนวณตามหลักบัญชีโดยใช้เกณฑ์ค่าแรงงานขั้นต่ำของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ปี 2566 จะพบว่าต้นทุนค่าแรงงานทางตรงต่อการผลิตไม้กวาดก้านมะพร้าว 1 อัน คือ 39.13 บาท อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิจากการผลิตไม้กวาดก้านมะพร้าวพบว่าอัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อต้นทุน ตามหลักการบัญชีพบว่าอัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อต้นทุนร้อยละ (7.32) ตามหลักผู้ผลิตคำนวณพบว่าอัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิต่อต้นทุนร้อยละ 109.68 และอัตรากำไร (ขาดทุน) ต่อยอดขายสุทธิพบว่าอัตรากำไร (ขาดทุน) ต่อยอดขายสุทธิร้อยละ (7.89) ตามหลักผู้ผลิตคำนวณพบว่าอัตรากำไร (ขาดทุน) ต่อยอดขายสุทธิร้อยละ 52.31 การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการวิจัยในครั้งนี้พบว่าทางสมาชิกกลุ่มไม่ได้ใช้หลักความรู้เรื่องจุดคุ้มทุน อัตรากำไรขั้นต้นเข้ามากำหนดราคาของไม้กวาด รวมถึงไม่มีการบันทึกบัญชีรายได้และค่าใช้จ่ายต่างๆ อย่างเป็นระบบ เนื่องจากขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดทำบัญชี

ข้อเสนอแนะ

- จากผลการวิจัยในครั้งนี้ สมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ควรได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดทำบัญชี เพื่อประโยชน์ในการกำหนดราคาขายสินค้า การวางแผนและบริหารงานของกลุ่ม และเพื่อเป็นการวางแผนภาษีที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ด้านการคำนวณต้นทุนสมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ควรนำค่าแรงงานทางตรงมาใช้ในการคำนวณต้นทุนด้วย เพื่อประโยชน์ในการตั้งราคาขายของสินค้า
- จากผลการวิจัยในครั้งนี้ พบว่าไม้กวาดก้านมะพร้าวสมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความหนา และแข็งแรงกว่าไม้กวาดก้านมะพร้าวทั่วๆ ไป ดังนั้นในการกำหนดราคาขายสามารถตั้งให้สูงกว่าปัจจุบันได้
- จากผลการวิจัยในครั้งนี้ สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการทำวิจัยในครั้งถัดไปเกี่ยวกับการให้ความรู้ และการจัดทำบัญชีของสมาชิกแปลงใหญ่มะพร้าว ตำบลเกาะหลัก อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ต่อไปได้

รายการอ้างอิง

- ภาวนีย์ ธนาอนวัช. (2563). การวิเคราะห์ต้นทุนและการกำหนดราคาผลิตภัณฑ์ขนมไทยโบราณของวิสาหกิจชุมชน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารวิชาการจัดการปริทัศน์. ปีที่ 22 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2563), 169-179
- สุพะยอม นาจันทร์, ปทุมพร หิรัญสาลี, จุไรรัตน์ ทองบุญชู, วรกร ภูมิวิเศษ และลักขณา คำชู. (2562). ต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนของกลุ่มหัตถกรรมบ้านชุมพอ ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. การประชุมวิชาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ 2 “มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์” นวัตกรรมสร้างสรรค์สังคม. 923-939
- อุกฤษฏ์ พงษ์วานิชอนันต์. (2552). การศึกษาต้นทุน และผลตอบแทนการผลิตอ้อยโรงงาน ตำบลดินเจ็ด อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ปีการเพาะปลูก 2550/2551. การศึกษาค้นคว้าอิสระเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- วิวัฒน์ วสินสมบัติ, ธีระวัฒน์ จันทร์ทิพย์. (2559). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงินของธุรกิจผลิตภัณฑ์คอนกรีตอัดแรง อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม. วารสารวิชาการ Veridian E – Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ. ปีที่ 9 ฉบับที่ 2 (เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม พ.ศ.2559), 669-684
- ชนยา พร้อมมูล. (2559). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกสับปะรด กรณีศึกษาเกษตรกรรายย่อย ตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี. รมณีสถิตยาค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- สุทามาศ ไชยคำ และคณะ. (2563). การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตข้าวเม่า : กรณีศึกษาผู้ประกอบการในเขตบ้านกลางใหญ่ ตำบลกลางใหญ่ อำเภอบ้านฝืด จังหวัดอุดรธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ บัณฑิต. บัณฑิต. อุดรธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี